

PROGRAMY CERTYFIKACJI WYROBÓW
SEP – BBJ
PROGRAM CERTYFIKACJI Z

Warszawa, sierpień 2017 r.

1	INFORMACJE OGÓLNE	3
2	WYMAGANIA CERTYFIKACYJNE	3
3	DOKUMENTY ZWIĄZANE	3
3.1	Dokumenty normalizacyjne	3
3.2	Dokumenty systemowe SEP – BBJ	3
4	PROCES CERTYFIKACJI	3
4.1	Założenia ogólne	4
4.2	Szczegółowy opis procesu certyfikacji	4
4.2.1	Wstępne kontakty z Klientem zainteresowanym certyfikacją	4
4.2.2	Złożenie wniosku o certyfikację	4
4.2.3	Przegląd wniosku i kompletności załączonej dokumentacji	4
4.2.4	Uzgodnienie warunków certyfikacji i zawarcie umowy certyfikacyjnej	5
4.2.5	Ocena	5
4.2.6	Przegląd	6
4.2.7	Decyzja certyfikacyjna, zawarcie umowy licencyjnej i wydanie certyfikatu	6
4.2.8	Nadzór	6
4.2.9	Zmiany w certyfikacie/licencji	6
4.2.10	Ważność certyfikatu/licencji	6
4.2.11	Zawieszanie, ograniczanie i cofanie certyfikatu/licencji	7
4.2.12	Przedłużenie ważności certyfikatu/licencji	7

1 INFORMACJE OGÓLNE

Niniejszy dokument jest integralnie związany z dokumentem DC 101 - Ogólne Warunki Badań i Certyfikacji Wyrobów Elektrycznych¹, w którym przedstawiono ogólne wymagania i zasady certyfikacji zgodności, odnoszące się do wszystkich programów certyfikacji prowadzonych przez **SEP – BBJ**.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Biuro Badawcze ds. Jakości (**SEP – BBJ**), jako Jednostka Certyfikująca Wyroby, jest akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji w odniesieniu do programów certyfikacji, których jest właścicielem oraz na bazie wzajemnej oceny, posiada uznania międzynarodowych organizacji europejskich ETICS i HAR, oraz ogólnoswiatowej IECEE, w programach, dla których są one właścicielami.

Jednym z własnych programów certyfikacji jest certyfikacja zgodności wyrobów elektrycznych **Z**.

Niniejszy dokument zawiera szczegółowy opis procesu certyfikacji wyrobów w programie **Z**.

Zainteresowanych certyfikacją w programie **Z** zachęca się także do zapoznania się z dokumentem DC 100 – Terminy i Definicje.

2 WYMAGANIA CERTYFIKACYJNE

Program certyfikacji wyrobów **Z** jest programem typu 1a wg PN-EN ISO/IEC 17067.

Podstawę badań dla potrzeb certyfikacji w programie **Z** stanowią wymagania odpowiednich Polskich Norm (PN) lub ich odpowiedników europejskich (EN) oraz międzynarodowych (IEC) lub dowolnej ich części, bądź innych dokumentów normatywnych wskazanych przez wnioskodawcę, co do których **SEP – BBJ** posiada odpowiednie kompetencje w zakresie oceny zgodności.

Certyfikat **Z** potwierdza zgodność przedstawionej do oceny próbki wyrobu z odpowiednią normą i wskazuje, że certyfikowana próbka wyrobu spełnia wszystkie wymagania odpowiedniej normy/dokumentu normalizacyjnego (przeszła pomyślnie badanie typu).

Posiadaczem certyfikatu jest wnioskodawca.

Dokumenty odniesienia, stanowiące podstawę oceny wyrobów określone są w dokumencie DC 105.

3 DOKUMENTY ZWIĄZANE

3.1 Dokumenty normalizacyjne

- PN-EN ISO/IEC 17065:2013-03 Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi;
- PN-EN ISO/IEC 17067:2014-01 Ocena zgodności – Podstawy certyfikacji wyrobów oraz wytyczne dotyczące programów certyfikacji wyrobów;
- ISO/IEC TR 17026:2015 Conformity assessment – Example of a certification scheme for tangible products (Ocena zgodności – Przykład programu certyfikacyjnego dla wyrobów materialnych)

3.2 Dokumenty systemowe **SEP – BBJ**²:

- DC 100 – Terminy i definicje
- DC 101 – Ogólne Warunki Badań i Certyfikacji Wyrobów Elektrycznych **SEP – BBJ**
- DC 103 – Zapewnienie spójności pomiarowej
- DC 104 – Zasady posługiwania się znakiem certyfikacji i powoływania certyfikacji wyrobu
- DC 105 – Wykaz wyrobów i norm dla programów certyfikacji wyrobów **SEP – BBJ**
- DC 106 – Wzory certyfikatów wydawanych przez **SEP – BBJ**

4 PROCES CERTYFIKACJI

¹ Wszystkie wymienione w niniejszym dokumencie dokumenty serii DC dostępne są na stronie www.bbj.pl

² Dostępne na stronie www.bbj.pl.

4.1 Założenia ogólne

Podstawowymi elementami procesu certyfikacji objętego niniejszym programem są:

- złożenie wniosku-zlecenia o certyfikację;
- przegląd wniosku-zlecenia i kompletności załączonej dokumentacji;
- uzgodnienie z **Klientem** warunków certyfikacji (umowa certyfikacyjna);
- ocena wyrobu, tzn. wyboru i określenia działań dotyczących spełnienia wymagań dla wyrobu;
- przegląd wyników oceny;
- decyzja certyfikacyjna;
- wydanie certyfikatu lub odmowa jego wydania.

4.2 Szczegółowy opis procesu certyfikacji

4.2.1 Wstępne kontakty z Klientem zainteresowanym certyfikacją

Po zwróceniu się **Klienta** zainteresowanego certyfikacją udostępnia się dokument DC 101 i, w miarę potrzeby, udziela się szczegółowych informacji dotyczących:

- zakresu posiadanej akredytacji;
- szczegółowych procedur dla programu certyfikacji **Z**;
- dokumentów normatywnych dla określonych grup wyrobów w programie **Z**;
- cennika opłat za badania i certyfikację;
- wykazu jednostek certyfikujących, z którymi **SEP – BBJ** zawarło porozumienia w sprawie wzajemnego uznawania sprawozdań z badań i certyfikatów.

W przypadku **Klienta**, zgłaszającego się do **SEP – BBJ** po raz pierwszy, przekazuje się informację o możliwości pobrania w formie elektronicznej ze strony www.bbj.pl wymaganych formularzy i dokumentów o charakterze informacyjnym, wskazując jednocześnie, które z nich dotyczą określonego programu certyfikacji, lub – na życzenie – przesyła się je za pośrednictwem poczty e-mail.³

4.2.2 Złożenie wniosku o certyfikację

Klient zainteresowany certyfikacją **Z** składa do **SEP – BBJ** bezpośrednio lub pocztą (również elektroniczną⁴) wypełniony i prawomocnie poświadczony formularz wniosku-zlecenia dostępny na stronie www.bbj.pl. Do wniosku-zlecenia powinny być dołączone:

- dokumenty pozwalające na dokładną identyfikację wyrobu (w tym karty katalogowe oraz wykaz elementów i podzespołów zastosowanych w wyrobie wraz z podaniem certyfikatów obejmujących te podzespoły i odniesieniem do norm przedmiotowych, na podstawie których zostały wydane, jak również dokumentację konstrukcyjną, jeżeli jest wymagana);
- instrukcje montażu, obsługi i konserwacji, jeżeli mają zastosowanie;
- wypełniony i prawomocnie poświadczony formularz Deklaracji Identyczności lub Oświadczenia Identyfikacyjnego, jeżeli do wniosku-zlecenia dołączone jest sprawozdanie z badań;
- certyfikaty dotyczące podzespołów zastosowanych w wyrobie
- rysunek zastrzeżonego znaku towarowego wytwórcy, a w przypadku kabli – wzór nitki wyróżniającej;
- inne dokumenty określone przez **SEP – BBJ**.

Wymienione wyżej formularze **SEP – BBJ** są do pobrania na stronie www.bbj.pl.

Wymaganym warunkiem podjęcia procesu certyfikacji jest w każdym przypadku złożenie ww. dokumentów oraz uzgodnienie z przedstawicielem **SEP – BBJ** ich przyjęcia.

4.2.3 Przegląd wniosku i kompletności załączonej dokumentacji

Upoważniony przedstawiciel **SEP – BBJ** dokonuje przeglądu wniosku sprawdzając prawidłowość jego wypełnienia, oraz kompletność i poprawność załączonej dokumentacji. Jeśli prawidłowość wypełnienia formularza wnioskowego i/lub załączona dokumentacja budzi zastrzeżenia, prosi on

³ **SEP – BBJ** nie wysyła Klientom drukowanych kopii dokumentów dostępnych w zapisie elektronicznym, z wyjątkiem dokumentów wymagających własnoręcznego podpisu.

⁴ W przypadku wniosku-zlecenia przesłanego w zapisie cyfrowym jego oryginał powinien być także przesłany zwykłą pocztą.

Klienta o wyjaśnienie zastrzeżeń i/lub dostarczenie brakujących informacji (lub dokumentów) wyznaczając odpowiedni termin realizacji. Niezłożenie przez **Klienta** wyjaśnień i/lub niedostarczenie brakujących informacji (lub dokumentów) w ustalonym terminie powoduje przerwanie procesu certyfikacji.

Jeżeli przedmiotem wniosku jest dla **SEP – BBJ** nowa kategoria wyrobu lub nowy dokument normatywny, przeprowadzana jest analiza posiadania przez **SEP – BBJ** wystarczających kompetencji do podjęcia wszystkich wymaganych działań w procesie certyfikacji, której wyniki zatwierdza kierownik Jednostki Certyfikującej. W przypadku pozytywnej oceny wniosek przyjmuje się do realizacji.

W przypadku braku jakiegokolwiek elementu kompetencji, następuje odmowa podjęcia się certyfikacji.

4.2.4 Uzgodnienie warunków certyfikacji i zawarcie umowy certyfikacyjnej

Dla wniosków przyjętych do realizacji przygotowywana jest oferta realizacji usługi certyfikacyjnej określająca program i podstawę certyfikacji, program i zakres badań wyrobu oraz pozostałe elementy procesu certyfikacji, jak np. ocenę raportów dostarczonych przez **Klienta** itp.

Podstawą do przygotowania oferty jest opracowany plan oceny, określający działania przewidziane do realizacji w ramach oceny, oraz kalkulacja cenowa. Oferta określa koszty powyższych działań i termin realizacji usługi.

Zaakceptowana przez **Klienta** oferta, łącznie z podpisanym na wniosku oświadczeniem o uznaniu i akceptacji technicznych, handlowych i prawnych warunków przedstawionych w dokumencie DC 101, stanowi umowę o świadczeniu usługi certyfikacyjnej (umowa certyfikacyjna).

4.2.5 Ocena

W ramach niniejszego programu ocena obejmuje badanie próbki wyrobu na zgodność z wyspecyfikowanymi we wniosku-zleceniu wymaganiami właściwego dokumentu normatywnego.

Próbki wyrobów do badań dostarcza wnioskodawca na swój koszt.

4.2.5.1 Badania wyrobu

Badania wyrobu przeprowadzane są w pierwszej kolejności w akredytowanym laboratorium **SEP – BBJ**.

W szczególnych przypadkach **SEP – BBJ** korzysta z podwykonawstwa innych akredytowanych laboratoriów (członków EA) jak również z innych laboratoriów, z którymi ma zawarte stosowne umowy, po uprzednim przeprowadzeniu ich oceny na zgodność z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025, w tym laboratoriów fabrycznych. W przypadku korzystania z podwykonawstwa, obowiązkowym warunkiem jest zgoda **Klienta**.

SEP – BBJ w procesie prowadzonej certyfikacji wykorzystuje również raporty z badań wydane przed realizacją usługi przez akredytowane krajowe laboratoria i raporty wydane przez sygnatariuszy porozumień wielostronnych IECEE CB-Scheme⁵ i/lub CCA⁶. W przypadku wykorzystywania certyfikatów CB, bazujących na normach IEC, dla wydania certyfikatu potwierdzającego spełnianie właściwych wymagań Polskiej Normy/normy EN, konieczne jest, aby obok potwierdzenia spełniania wymagań tej normy było również wykazane spełnianie wymagań zawartych we wspólnych modyfikacjach europejskich, jeżeli ma to zastosowanie. Zgodnie z zaleceniami powyższych organizacji okres uznawania certyfikatów CB i NTR⁷ (w ramach CCA) z raportami z badań wynosi 3 lata od daty ich wydania, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od daty ‘dow’⁸ określonej dla normy wykorzystywanej w

⁵ Program certyfikacji CB w ramach IECEE (program oceny zgodności wyrobów elektrycznych i ich komponentów na podstawie norm IEC).

⁶ CCA (CENELEC Certification Agreement) – porozumienie europejskich jednostek certyfikujących w sprawie harmonizacji procedur i wzajemnego uznawania certyfikacji wyrobów elektrycznych i ich komponentów przeprowadzanej przez nie na podstawie norm EN

⁷ NTR – Notification of Test Results (Powiadomienie o Wynikach Badania)

⁸ dow – termin wycofania zastąpionej normy

badaniach. Zwraca się uwagę, że w każdym przypadku wykorzystywania w procesie certyfikacji raportów z badań wydanych przed realizacją wniosku, w jego dokumentacji powinna znajdować się Deklaracja Identyczności lub Oświadczenie Identyfikacyjne, o których mowa w p. 4.2.2.

4.2.5.2 Inspekcja

Nie ma zastosowania.

4.2.5.3 Postępowanie w przypadku wystąpienia niezgodności podczas oceny

W przypadku wystąpienia niezgodności podczas prowadzonej oceny (badania próbki wyrobu), **SEP – BBJ** informuje o tym fakcie **Klienta**.

Jeżeli **Klient** wyraża zainteresowanie kontynuowaniem procesu certyfikacji, **SEP – BBJ** dostarcza informacje odnoszące się do dodatkowej oceny w celu usunięcia niezgodności, przygotowując jednocześnie aneks do pierwotnej oferty. Po ich akceptacji przez **Klienta**, proces certyfikacji powtarza się w zakresie realizacji dodatkowych działań.

4.2.6 Przegląd

Przedstawiciel **SEP – BBJ**, niezaangażowany w dany proces oceny, dokonuje przeglądu dokumentacji zebranej w trakcie certyfikacji, w szczególności w odniesieniu do wykazania spełniania lub nie wymagań wyspecyfikowanych we właściwym dokumencie normatywnym dotyczącym wyrobu.

Przy potwierdzeniu pozyskania dowodów spełniania tych wymagań rekomendowany jest wniosek o wydanie certyfikatu.

W przypadku odmowy wydania certyfikatu przekazywana jest do **Klienta** informacja nt. stwierdzonych w procesie certyfikacji niezgodności oraz możliwości przeprowadzenia odpowiednich działań korygujących, dla ich usunięcia. Korekcje podlegają weryfikacji przez **SEP – BBJ**.

Powyższe działania mogą wymagać zawarcia aneksu do oferty w zakresie kosztów i terminu realizacji usługi.

4.2.7 Decyzja certyfikacyjna, zawarcie umowy licencyjnej i wydanie certyfikatu

Decyzja certyfikacyjna podejmowana jest na podstawie wyników przeglądu. Certyfikacja jest udzielana, jeżeli zgromadzone dowody potwierdzają spełnienie wszystkich wymagań określonych w niniejszym programie. W przypadku udzielenia certyfikacji wydawany jest bezzwłocznie certyfikat.

Certyfikat wydawany jest bezterminowo. Wzór certyfikatu **Z** przedstawiony jest w dokumencie DC 106.

W przypadku niespełniania wymagań, **Klient** otrzymuje odmowę wydania certyfikatu wraz z uzasadnieniem.

Łącznie z odmową wydania certyfikatu przekazywana jest do **Klienta** informacja nt. stwierdzonych w procesie certyfikacji niezgodności oraz możliwości przeprowadzenia odpowiednich działań korygujących, dla ich usunięcia. Korekcje podlegają weryfikacji przez **SEP – BBJ**.

Powyższe działania mogą wymagać zawarcia aneksu do oferty w zakresie kosztów i terminu realizacji usługi.

4.2.8 Nadzór

Nie ma zastosowania.

4.2.9 Zmiany w certyfikacie

Rozszerzenie zakresu certyfikacji lub zmian/modyfikacje certyfikatu następują na wniosek **Klienta**.

Rozszerzenie zakresu może dotyczyć dodatkowych typów lub modeli wyrobów spełniających te same wymagania jak wyroby objęte już certyfikatem. W tych przypadkach **SEP – BBJ** ustala zakres działań związanych z rozszerzeniem certyfikatu.

Inne zmiany w certyfikacie mogą wynikać z drobnych zmian formalnych. Postępowanie w tych przypadkach omówione jest w dokumencie DC 101 p.3.12.

4.2.10 Ważność certyfikatu

Certyfikat **Z** wydawany jest bezterminowo.

4.2.11 Zawieszenie, ograniczenie i cofanie certyfikatu

Zasady i warunki zawieszania, ograniczania i cofania certyfikatów są określone w dokumencie DC 101 p. 3.13

4.2.12 Przedłużenie ważności certyfikatu

Nie ma zastosowania.

